STORTINGET

# Representantforslag 33 S

**(2026–2027)**

**fra stortingsrepresentantene Ingrid Liland, Kirsti Bergstø og Bjørnar Moxnes**

Dokument 8:33 S (2026–2027)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingrid Liland, Kirsti Bergstø og Bjørnar Moxnes om å opprettholde norsk innsats for afghanske jenter og kvinners rettigheter**

Til Stortinget

## Bakgrunn

Norge har en lang tradisjon for å fremme kvinners rettigheter internasjonalt gjennom støtte til sivilsamfunn som arbeider for demokrati og menneskerettigheter. Afghanistan rangeres som det verste landet i verden å være jente og kvinne i. Siden Talibans maktovertakelse i august 2021 har situasjonen for kvinner og jenter blitt dramatisk forverret. Jenter over tolv år er fratatt retten til utdanning, og kvinner er utestengt fra store deler av arbeidslivet og det offentlige rom. Taliban har gradvis innført et omfattende system av restriksjoner som begrenser kvinners rettigheter, frihet, bevegelsesrom og mulighet til å delta i samfunnslivet. I møte med en systematisk og institusjonalisert undertrykking uten sidestykke er det viktig at Norge opprettholder en tydelig og langsiktig innsats for afghanske jenter og kvinner.

Til tross for den alvorlige situasjonen finnes det fortsatt et handlingsrom der afghanske kvinner er i frontlinjen i arbeidet for å støtte afghanske jenter og kvinner. Norske og internasjonale organisasjoner arbeider fortsatt i Afghanistan, ofte gjennom lokale partnere, humanitære nettverk, kvinneledede initiativer og alternative utdanningsmodeller. Organisasjonene har fortsatt kvinnelige ansatte som bidrar med utdanningstilbud, helsehjelp, dokumentasjon av overgrep og støtte til lokalsamfunn, og opprettholder viktige sosiale og rettighetsbaserte strukturer. Arbeidet skjer under svært krevende forhold, med store humanitære behov. At slike organisasjoner fortsatt er til stede og leverer resultater, viser at innsats nytter, og at det fortsatt er mulig å nå jenter og kvinner med støtte utenfra.

Samtidig finnes det etablerte internasjonale kanaler for å følge menneskerettighetssituasjonen i Afghanistan og bidra til ansvarliggjøring. Dette gjelder blant annet arbeidet i FN og ved Den internasjonale straffedomstolen. FNs menneskerettighetsråd har nylig opprettet en egen mekanisme for å samle inn og sikre bevis for alvorlige overgrep. Norge bør støtte slike prosesser og samtidig arbeide for at afghanske kvinner og menneskerettighetsforkjempere blir hørt og inkludert.

Forslagsstillerne mener det derfor er både politisk og prinsipielt viktig å opprettholde norsk innsats for afghanske jenter og kvinner. Det er nødvendig for å bevare det handlingsrommet som fortsatt finnes, for å sikre kvinners deltakelse, og opprettholde støtte til tiltak som motvirker at de overlates til et regime som systematisk forsøker å stenge dem ute fra utdanning, arbeid og samfunnsliv.

I en situasjon der behovene fortsatt er store, og den internasjonale oppmerksomheten om Afghanistan er blitt svakere over tid, mener forslagsstillerne at Stortinget må bidra til å sikre at afghanske jenter og kvinner ikke nedprioriteres, og at den systematiske undertrykkingen de utsettes for, fortsatt møtes med internasjonal dokumentasjon og ansvarliggjøring.

# Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen opprettholde norsk innsats for afghanske jenters og kvinners rettigheter gjennom støtte til aktører som bidrar til å bevare det handlingsrommet som gjør det mulig å sikre deltakelse, afghanske kvinners medbestemmelse og opprettholde støtte.
2. Stortinget ber regjeringen fortsatt støtte internasjonal dokumentasjon og ansvarliggjøring for alvorlige menneskerettighetsbrudd mot jenter og kvinner i Afghanistan, herunder relevante FN-mekanismer og andre internasjonale rettsprosesser, og arbeide for at afghanske kvinner og menneskerettighetsforkjempere inkluderes i dette arbeidet.

22. oktober 2026

**Ingrid Liland** **Kirsti Bergstø** **Bjørnar Moxnes**

Svanemerketrykksak, 2041 0654 Trykk og layout: Stortingets administrasjon